

Джерело фото: Твій Романів

Толока відбулася, суботники – також, але завдань не поменшало!

Віктор Радчук

Репортаж із Романова про прибирання центральних вулиць селища став головним фактом інформаційного потоку подій стосовно весняного благоустрою Романова.

В об'єктиві фотокамер потрапили в основному працівники виконавчого апарату Романівської селищної ради, які взяли 18 квітня прибирати клумби, трав'яні газони вздовж центральних вулиць та навколо головної площі селища. Ще раніше акцію із прибирання громадських просторів ініціювала молодіжна рада при Романівській селищній раді, яка розпочала прибирання території острова Виспа.

Ну а старт весняного благоустрою розпочався у Романові із парку ім. Шевченка, де було висаджено пів сотні сакур. Весняна толока, яка у Романові остаточно була визначена на 18 квітня, стала лише одним із епізодів місячника «За чисте довкілля», який розпочався у межах Романівської селищної ради ще із 1 квітня. Цікаво, що у селах і селищах Романівської громади заходи із прибирання та благоустрою проводилися безвідносно до того, коли подібні прибирання проходили у Романові. Так, зрештою, і має бути, бо порядок на вулицях – це виключна прерогатива місцевих жителів. А влада, використовуючи наявний у бюджеті фінансовий ресурс, може лише сприяти розвитку ініціативи конкретних жителів конкретних вулиць. Інша справа – ремонт доріг у селищі Романові та інших населених пунктах громади. Поки що Романівська селищна рада віднайшла 1 млн і 309 тис. грн на ремонт асфальтового покриття по вулиці Шевченка. Майже таку ж суму грошей (1 млн 499 тис. грн) з бюджету громади виділено на ремонт вулиці А. Кренца. У п'ятницю, 18 квітня (якраз у

день всезагальної толоки у селищі Романів), було заасфальтовано ділянку вулиці Кренца, а наступного дня асфальтове покриття було відновлене на великій частині вулиці Шевченка.

Слід обов'язково зауважити, що лише толока чи суботник за участі «молодіжки» або ж будь-якої установи, громадської організації чи (дай би Боже) осередку політичної партії зовсім не вичерпує переліку завдань із благоустрою території селища Романів і так само – території інших сіл Романівської селищної ради. Озеленення громадського простору у Романові продовжиться вже у найближчі тижні (дні), коли

Турбота – про домашніх,
відповідальність – за
безпритульних

с. 2

Лише шістнадцять із
двадцяти шести (або знову
про депутатську етику)

с. 4

У суботу, 26-го квітня,
у Романові старт
великого футболу

с. 5

деревця та кущі постануть
обабіч парку ім. Шевченка,
вздовж вулиці, яка проходить
поблизу водойми.

Ще одна частина
весняного благоустрою у громадах
нашої країни стосується порядку
та чистоти на території кладовищ.

Зазвичай про нагальність благоустрою чи на-

ведення хоча б елементарного порядку на території кладовищ гучно не говорять і масованих заходів (суботників, толоки і т. ін.) не влаштовують. Однак варто зауважити, що дедалі більше людей нашої громади розуміють, що шанувати померлих, які були нам дорогими за життя, – це не лише пригощати знайомих та сусідів цукерками та печивом у пам'ятні дні...

Продовження на стор. 2.

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 76001

Підтримай свободу слова!

ПЕРЕДПЛАТИТИ

на 1 місяць - 30,00 грн,
на 3 місяці - 90,00 грн,
на 6 місяців - 180,00 грн

У найближчому поштовому відділенні!

СПОДОБАЛАСЬ
ГАЗЕТА?

Толока відбулася, суботники – також, але завдань не поменшало!

Початок на стор. 1.

Значно важливіше не забувати дорогу до своїх рідних та близьких, аби місця їхнього вічного спочинку не заростали бур'янами чи й ще гірше – хащами кушів. Тож вкрай важливо підтримувати ініціативи та зусилля тих сільських громад, які намагаються постійно наводити порядок на території кладовищ та навколо них. Приміром, у селі Разіне місцеві жителі зібрали значну частину коштів для закупівлі елементів огорожі місцевого кладовища. Ініціативу жителів села Разіне підтримав в.о.Романівського селищного голови Юрій Чумаченко та депутат Романівської селищної ради Андрій Лещенко. Завдяки зусиллям будівельників бригади підприємця Олександра Демченка кладовище у селі Разіне відтепер має куди привабливіший вигляд, ніж це було дотепер. У селі Хижинцях якраз у ході акції «За чисте довкілля» жителі села взяли не лише за впорядкування придорожньої території, але й за пофарбування вже встановленої огорожі також на місцевому кладовищі. Так само дружно і завзято прибирали територію місцевого

кладовища жителі села Буддичів. Ну а керівництво приватного підприємства «Метагро», реагуючи на звернення та прохання голови Камінського старостинського округу Любові Гринчук, виділило палне для заправки автомобіля із автовишкою, за допомогою якого були видалені старі і дуже високі дерева на території кладовища. Ось таким чином у Буддичеві було вирішено проблему, яка найбільше дошкуляє громадам інших сіл, бо старі насадження

вимагають неабияких зусиль і залучення потенціалу спецтехніки для наведення порядку на території кладовищ. Втім, як би складно не було впорядковувати кладовища, бо коштів з громадського бюджету на це традиційно не вистачає, благоустрій цвинтарів мусить бути у центрі уваги як людей, так і місцевої влади.

P. S. Тема наведення порядку, чистоти та вдосконалення благоустрою вулиць, садиб, парканів,

встановлених вздовж вулиць (особливо центральних), має бути у центрі суспільної уваги, оскільки саме від чистоти і впорядкованості насамперед громадських місць залежать враження гостей та відвідувачів Романова. Адже ледь не щодня до Романова приїждять жителі інших сіл та міст Житомирщини, а то й інших регіонів України. І зустрічати гостей варто було б чистотою, охайністю і впорядкованістю хоча б центральних вулиць селища.

Тим паче, що жителям Романова має бути відомо, що за місяць, максимум – за півтора у Романові пройде урочиста церемонія з приводу здачі в експлуатацію нових очисних споруд.

Цілком можливо, що до нас наприкінці весни приїде чимало шанованих людей, представників фактично усіх громад Житомирщини. І найкращий подарунок для такої події – чисте й охайне селище, порядок на вулицях і зразковий благоустрій. А давайте й зможемо!

Турбота – про домашніх, відповідальність – за безпритульних

Наталка Рисіч

Увага до тварин, які живуть поряд із людьми, створюючи певну гармонію у людському середовищі, є таким самим обов'язковим атрибутом соціуму, як і увага людей один до одного.

Цей висновок отримує ледь не щоденне підтвердження у багатьох сім'ях, де домашніми тваринами вважаються не лише кішки та собаки, але й велика рогата худоба, коні, кози та деякі інші види домашньої живності. Усі вони потребують не лише їжі та елементарного догляду у вигляді місця утримання, але й уваги ветеринарних працівників. Ось у такий заклад – Романівське відділення Житомирської обласної державної лікарні ветеринарної медицини – ми й завітали 17 квітня.

Приводом для відвідин важливого для Романівської громади закладу став процес стерилізації безпритульних тваринок (собак), який періодично проводить у Романові бригада фахівців із Житомирської обласної лікарні ветеринарної медицини. Поки лікар-хірург Володимир Хмельницький проводив чергову операцію, про будні своїх колег розповідав Анатолій Шарварчук, який нині завідує Романівським відділенням Житомирської обласної державної лікарні ветеринарної медицини. Колись самостійна Романівська районна лікарня ветеринарної медицини тепер працює лише як філія Житомирської обласної лікарні ветеринарної медицини, однак роботи для Анатолія Володимировича і його колег менше не стало. Хіба лише щодо кількості великої рогатої худоби, якої у се-

Завідувач Романівським відділенням Житомирської обласної державної лікарні ветеринарної медицини Анатолій Шарварчук

лян сьогодні стало значно менше, викликів на допомогу чи кількість обов'язкових для домашніх тварин щеплень у працівників Романівського відділення значно поменшало. Однак іншої домашньої живності у людей сьогодні стало набагато більше, аніж, наприклад тридцять років тому. На жаль, у такому потоці розвитку популяції домашніх тварин кількість безпритульних (насамперед собак) аж ніяк не зменшується. На думку фахівців ветеринарної лікарні, безпритульних тваринок таки більше, оскільки природне середовище сьогодні стало більш прихильним, наприклад, до тих же безпритульних псів. Адже тріскачких морозів теперішні зими не демонструють, а всіляких місць, де собачок все ж таки люди підгодовують, побільшало в рази.

За мить – оперуємо

Пів години – і все готово

Проте проблема контролю за чисельністю безпритульних тварин залишається актуальною. Найбільш дієвий метод такого контролю – стерилізація тварин, аби подальше розмноження та збільшення популяції бездоглядних тварин були неможливими або ж відбувалися набагато меншими темпами. У Романові це розумі-

ють, і якраз із ініціативи в. о. Романівського селищного голови Юрія Чумаченка було укладено угоду між Романівською селищною радою та Житомирською обласною державною лікарнею ветеринарної медицини про періодичні проведення стерилізації безпритульних та бездоглядних тварин. Зауважимо, що таку роботу, орієнтовану на зменшення популяції безпритульних тварин, проводити нелегко, адже кількість тих же собак, які потребують стерилізації лише у Романові, вимірюється сотнями особин, а бригада хірургів приїждить до Романова або ж у визначене село чи селище Романівської громади лише раз на місяць. Проте навіть 12-15 чи максимум 18 стерилізованих тварин у місяць дають свої результати, адже процес продукування нової популяції бездоглядних собак суттєво слабшає. У Житомирській обласній державній лікарні ветеринарної медицини зауважують, що Романівська селищна рада на фоні інших громад Житомирщини, більшість з яких не мають власних ветеринарних лікарень чи приватних клінік ветеринарної медицини, демонструє позитивну динаміку зменшення кількості бездоглядних тварин. Власне кажучи, разом із Романівською громадою лише Хорошівська селищна рада має таку ж саму угоду про співпрацю із Житомирською обласною державною лікарнею ветеринарної медицини. І так само, як і в Романові, у Хорошеві також спостерігається позитивна динаміка зменшення безпритульних тварин.

Втім, співпраця між Романівською селищною радою та колективом Житомирської обласної державної лікарні ветеринарної медицини у подальшому буде лише міцніти, урізноманітнюватися, а перелік послуг, які господарі та утримувачі домашніх тварин у Романові та селах Романівської селищної ради зможуть отримувати, стане більш різноманітним. Власне, початок співпраці і перші її результати однозначно можна кваліфікувати як успішні.

Ганебство для Станишівки чи Новогуївинського, а висновки та уроки – для всіх!

Віктор Першко

Кажуть, що все минулося. Що лікар, якого вкинули у бак для сміття, благополучно звідти вибрався і жодної шкоди не зазнав.

Що рішення, яке начебто вже було підготовлене, скасоване як таке, що викликало значний суспільний резонанс. Таким чином, резонанс від події, яка відбулася 10 квітня 2025 року, влігся, і під дією куди важливіх інформаційних фактів та аргументів про конфлікт, що стався під стінами Станишівської лікарні, люди поступово забувають. Але чи варто забути про подію, яка миттю і ледь не раптово висвітлює десятки стратегічних проблем, які за допомогою сміттового бака вирішити неможливо? Питання виникають стосовно поведінки багатьох людей, які потрапили у кадр телевізійних репортажів, а ще більше тих, які туди не потрапили.

Отже, подія трапилася зранку 10 квітня 2025 року. За дивним збігом обставин саме в цей час проходила сесія Житомирської обласної ради, де мало розглядатися потенційно скандальне рішення про призначення керівника Житомирського медичного центру реабілітації Житомирської облради, а тому протестувальники біля Станишівської лікарні запросили могли б направити хоча б делегацію від колективу лікарні чи від жителів Новогуївинської громади, якій нині ця лікарня підпорядкована. Неважко уявити, що під стінами обласної ради (і військової адміністрації) НІХТО із соціально активних громадян НІКОГО до сміттового бака не вкидав би. Найвірогідніше, що могло статися, делегація (нехай у складі 3-4 осіб) могла б потрапити до сесійного залу Житомирської облради і отримати право на виступ перед депутатами. Залишилося керівникам департаменту охорони здоров'я Житомирської ОВА змушені були б викликати до сесійного залу в. о. директора Станишівської лікарні Сергія Демуса (який побував у сміттовому баку і якого тепер знає вся країна) і зажадати від нього певних пояснень стосовно перспектив закриття (чи незавершення) неврологічного відділення. Крім того, враховуючи той факт, що заступник Новогуївинської селищної голови Тетяна Парфентієва є депутатом Житомирської облради, можна було б попити і її пояснення та коментарі стосовно конфлікту навколо Станишівської лікарні. Ба більше, можна було б зажадати й рішення (чи хоча б думку) наглядової ради при Станишівській лікарні, яка давно мала бути утвореною і у критичних ситуаціях її голос мав би важити дуже багато.

Ось цього всього 10 квітня НЕ БУЛО. Натомість біля Станишівської лікарні зібрався народ – хто саме, сказати важко, оскільки близько трьох десятків ЗМІ, які писали про вкидання директора лікарні у сміттєвий бак, запропонували свою версію складу протестувальників. Хтось писав, що зібралися члени трудового колективу лікарні, вказавши на 300 пацієнтів і працівників закладу, хтось назвав протестувальників селянами з прилеглих сусідніх сіл. Але ніхто не казав, що у середовищі протестувальників чітко простежувалась «група товарищей», яка досить часто з'являється під час пікетів, мітингів, бере участь у рейдах по кабінетах чиновників різних відомств і рангів. Якраз ця група і координувала вкидання керівника лікарні у сміттєвий бак. Дивно, але як тільки в. о. керівника лікарні потрапив у сміттєвий бак, з'явився огрядний поліцейський і припинив подальші радикальні дії. Мовляв, завдання виконане, а далі – вже не можна. Було помітно, що акція із протестом і вкиданням керівника

лікарні до сміттового бака була спланована і її учасники (щонайменше десяток-півтора осіб) чітко знали свої ролі. Ну як очевидну перемогу протестувальників було оголошено звістку про призупинення рішення про закриття неврологічного відділення Станишівської багатопрофільної районної лікарні. Хоча насправді невідомо, чи таке рішення було заготовлене, чи, можливо, все це було лише на рівні чуток.

Зрозуміло, що все те, що сталося під стінами Станишівської лікарні, відбулося через одну застарілу хворобу, яка називається відсутністю комунікації. Між керівництвом і підлеглими, між керівництвом лікарні і її пацієнтами, між чиновниками Новогуївинської селищної ради і її депутатами і загалом – між владою та народом.

Адже хто б і що не казав, а той конфлікт, картинка з якого облетіла майже сотню ЗМІ в усій Україні, мав би стати предметом для аналізу і висновків керівництва обласної військової адміністрації. Бо тут питання до профільного департаменту охорони здоров'я, до керівників (які б вони не були) Новогуївинської селищної ради, до профспілок, які ще начебто діють у середовищі медичних установ. Лікар, людина у білому халаті

опиняється у сміттовому бачку. Під загальний «одобрямс» присутнього натовпу, під вигуки «ганьба!» і вигуки та обіцянки про те, що будемо збиратися, допоки всіх не виженемо і не переберемо. Ось якраз ця фраза може служити потужним дзвінком для влади усіх рівнів. До речі, зараз вже можна казати із великою долею вірогідності, що 10 квітня ХТОСЬ якраз перевіряв готовність народу до дій поза сесійними залами, поза наглядовими радами, як і поза столом переговорів та домовленостей. Імена ляльководів-організаторів взагалі неважко встановити, бо для цього варто двічі – тричі проглянути кількахвилинний репортаж із місця події.

А тепер до головного. До тих уроків, які варто було б вивчити, аби не допускати подібних протестних зібрань і не проводити заходів із вкидання чиновника (керівника, депутата і т. п.) до сміттового бака. Найпершим чином помічним і дієвим заходом для цього має бути налагоджений діалог між владою і народом. Якщо на сесії селищної, міської чи навіть обласної ради немає делегацій від протестувальників, від невдоволених, від опозиціонерів, то вважайте, що влаштувати мітинг протесту, пікет невдоволених чи будь-який інший протестний прояв дуже легко і навіть просто. Для цього варто знайти двох-трьох досвідчених активістів (правильніше – провокаторів) і запросити хоча б двадцять (краще тридцять, а пів

сотні – то вже суперрівень) невдоволених жителів прилеглих сіл, вулиць і т. п. Запрошують невдоволених також не за так, але ціна питання у кожному місці розглядається і встановлюється окремо. Звісно ж, у випадку під стінами Станишівської лікарні організація заходу проходила за найвищими оцінками і критеріями. Адже організатори «протесту» передбачили все: і те, що буде телебачення (журналісти «Суспільного», наприклад, у цей день і якраз у цей час працювали у сесійному залі Житомирської облради, але і для Станишівки ресурс знайшовся). І правоохоронці вели себе дуже розважливо та правильно, бо рішучих заходів проти силового вирішення питання було вжито якраз тоді, коли вищезгаданого Сергія Демуса вкинули до бака. Тобто завдання вважалося виконаним, коли чиновник потрапив у бачок прямо під об'єктивом телекамер. А далі? Далі вже ніщо нікого не цікавило.

Відтоді минуло вже два тижні, і жодної інформації про те, що відбувається навколо Станишівської лікарні, не було. Ні від керівництва Новогуївинської селищної ради, ні від Житомирської обласної військової адміністрації. Ба більше – за два тижні народ не почув жодної реакції від Міністерства охорони здоров'я України. А мав би почувти, оскільки новина з-під вікон Станишівської лікарні розлетілась по всій Україні. І це якраз найтривожніший сигнал. Про те, що влада вміє отримувати гарні оклади, не чується премій за інтенсивну роботу, дає про транспорт для «слуг народу», але коли заходить мова про народ, рішучості, прозорості, чесності (не кажучи вже про мудрість, бо то для нас недосяжне) вочевидь не вистачає. Вихід простий – треба робити висновки. Оскільки хвороба за давня, то – виключно негайні.

Лише шістнадцять із двадцяти шести (або знову про депутатську етику)

Віктор Радчук

У четвер, 17 квітня 2025 року, у Романові відбулася чергова, 67-а, сесія Романівської селищної ради.

Як і зазвичай, депутати розглядали і ухвалювали напрохуд важливі рішення, які неабияк впливають на певні сфери життя громади. Насамперед хотілося б звернути увагу на тему, яка сьогодні найбільше болить і водночас має вигляд найслабшої ланки у житті Романівської селищної ради. Йдеться, звісно ж, про відвідуваність депутатами сесій селищної ради.

Джерело фото: Твій Романів

Достатньо розглянути три-чотири фото, зроблені у сесійному залі, щоб говорити про те, що депутати ходять на сесію дуже неохоче, а якщо точніше – абияк. Цього разу у сесійному залі перебувало лише 15 депутатів і секретар ради (він же й виконуючий обов'язки Романівського селищного голови). Отже, шістнадцять депутатських голосів із двадцяти шести по списку – це, так би мовити, своєрідний стандарт відвідування сесій депутатами Романівської селищної ради. І навіть якщо поставити питання про відвідуваність сесій депутатами, то розглядати таке питання повинна і має право депутатська комісія з питань законності, депутатської етики та регламенту. Очолює комісію депутат Дмитро Лесько (обраний від Радикальної партії Олега Ляшка). Уся біда у тому,

що вже майже півтора року депутат Д. О. Лесько не відвідує сесій Романівської селищної ради. Де перебуває депутат і що він може сказати щодо пояснення своєї поведінки, ніхто з'ясувати не може, оскільки місцезнаходження депутата невідоме, а на спроби керівництва Романівської селищної ради налагодити зв'язок із депутатом-прогульником він не реагує. Ось чому одне із перших питань порядку денного сесійного засідання стосувалося питання про ліквідацію комісії із законності, регламенту і депутатської етики та входження депутатів до складу комісії із гуманітарних питань. Можливо, відтепер вже оновлена і певним чином чисельно підкріплена депутатська комісія із гуманітарних питань вже найближчим часом розгляне питання про стан відвідуваності сесій депутатами Романівської селищної ради. **Бо реально лише троє депутатів мають поважні підстави для того, аби пропустити засідання сесії з поважних причин.** Один депутат змінив місце проживання, а ще двоє служать у лавах ЗСУ. Ну а 23 депутати могли б щонайменше попереджувати керівництво Романівської селищної ради про свою відсутність на черговому сесійному засіданні із зазначенням причини такої відсутності. Бо, як кажуть музики справжнього духового оркестру, 16 осіб – це вже не робота.

Стосовно інших питань, які ухвалювали депутати. Найперше відзначимо, що якраз 67-ма сесія Романівської селищної ради ухвалила рішення про затвердження Молодіжної програми у Романівській селищній раді на період до 2027 року. У розвиток цього питання депутати тут же ухвалили рішення про утворення (виділення у приміщенні Романівського будинку дитячої творчості) молодіжного простору «МолодьHub». Відтепер молодь і, зокрема, молодіжні громадські організації, спілки, творчі молодіжні об'єднання і т. п. матимуть свій молодіжний дім, де буде можливість проводити організаційні заходи, зібрання, клубні збори і т. д. Безумовно, якраз тут отримає своє місце постійної прописки і молодіжна рада при Романів-

ській селищній раді. Втім, молодіжний простір – це лише можливість, а що у ньому розвиватиметься або якими реальними справами, починаннями та ініціативами він житиме, покаже час.

Ще одне рішення сесія Романівської селищної ради ухвалила стосовно змін до Комплексної програми розвитку освіти. Якщо конкретніше, депутати ухвалили рішення про виділення коштів для харчування старшокласників із ліцеїв Романівської селищної ради, які раз на місяць приїждять до кабінету «Захист України» (кабінет створений та комплектується на базі Романівського ліцею № 2) для проведення спеціальних тематичних занять. У процесі навчальних занять, які тривають упродовж шести – восьми годин, виникає потреба у тому, аби дати дітям перерву на обід. Діти-пільовики харчуються безоплатно, а всім іншим ліцеїстам-старшокласникам відтепер (згідно з рішенням сесії) певна частина вартості харчування оплачуватиметься бюджетом селищної ради. У ході сесії у депутатів виникали запитання щодо

наповнення наочними засобами та технічними приладами (макетами, моделями і т. п.) кабінету «Захист України». Нині цей кабінет частково має відповідне обладнання для проведення занять із тактичної медицини, вогневої підготовки, матеріали для вивчення принципів роботи БПЛА. Однак остаточний вигляд і готовність до вивчення предмету «Захист України» кабінет отримає до 1 вересня 2025 року.

Водночас депутати ухвалили рішення про можливість фінансування капітального ремонту асфальтового покриття ділянок вулиць Т. Шевченка та А. Кренца у селищі Романів. Ще 98 тис. грн виділені для початку робіт із демонтажу та заміни труби котельні Врублівського ліцею.

Постійна комісія з питань законності, регламенту та депутатської етики (скасована рішенням сесії від 17.04.2025 р.)

1. Лесько Д. О. – Житомирська обласна організація ПП «Радикальна партія Олега Ляшка», **голова комісії.**

2. Весельська З. О. – Житомирська регіональна організація ПП «Опозиційна платформа – за життя».

3. Багінський В. А. – Житомирська обласна організація ПП «Наш край».

4. Шуляр Л. П. – Житомирська обласна організація ПП «За майбутнє».

5. Мичківський О. В. – Житомирська обласна організація ПП «Слуга народу».

Постійна комісія з гуманітарних питань

1. Серт І. В. Житомирська обласна організація ПП «Наш край», **голова комісії.**

2. Остапенко Ю. В. – Житомирська обласна організація ПП «За майбутнє».

3. Спіцина С. Л. – Житомирська обласна організація ПП «За майбутнє».

4. Темченко Р. А. – Житомирська обласна організація ПП «Наш край».

5. Яшнік Л.О. – Житомирська обласна організація ПП «За майбутнє».

6. Топінко І. М. – Житомирська обласна організація ПП «Європейська солідарність».

Відтепер, із 17 квітня 2025 року, із двох вищезначених комісій буде створена одна – постійна комісія з гуманітарних питань. Голова комісії – Ірина Серт.

Коли чисто в душі, чистішає й довкілля

У четвер, який напередодні Великодня люди вважають чистим, у Мирополі провели екологію.

Можливо, не всі і не кожен житель громади зумів чи встиг довідатися, а тим паче – усвідомити важливість цього заходу. Але насправді багато людей відгукнулося на заклик керівництва Миропільської селищної ради. І саме тому екологія у Чистий четвер видалася на славу, і всім миром у Мирополі всього лише за день прибрали дивовижно багато громадських місць, звернувши особливу увагу на береги річок, яких у Мирополі багато – як ніде в інших селищах Житомирщини. Добре, що прибирання в Чистий четвер зачепило природоохоронну територію на в'їзді до селища – зазвичай ці ділянки залишають на потім, бо ж головне – прибрати у центрі, навколо селищної ради, на ринковій площі тощо. Але ж куди важливіше подбати про порядок якраз на в'їзді до селища,

де виникає перше враження у людей, які прибувають до Мирополя вперше.

Втім, не варто сперечатися, де важливіше і де треба прибрати насамперед. **Найперше треба не смітити.** І це правило повинно бути найважливішим висновком після проведеної екології. Ну а ті жителі, які відгукнулися на заклик і на запрошення до участі у солідарному наведенні порядку, отримали справді величезне задоволення.

Тим паче, що всі підстави для цього були. І головний наслідок проведення екології полягає не лише у тому, що довкілля у селищі стало охайнішим, чистішим, привітнішим. Куди важливішим є настрій людей, які долучилися до гарної справи. Слова про те, що чистота в душі є передумовою покращення добробуту і благополуччя в громаді, якраз тут, якраз у цей момент важать найбільше.

У суботу, 26-го квітня, у Романові старт великого футболу

Віктор Єрофєєв

Футбольний матч, який провели футболісти FC «VIVAD» минулої суботи, 19 квітня 2025 року, назвати драматичним не можна.

Виступаючи у гостях, граючи у Заліщиках (Тернопільська обл.) з лідером першої групи «Дністером», романівчани мали бути готові до натиску, до того, що господарі докладуть максимальних сил, аби отримати перемогу. У попередньому турі, коли «VIVAD» зіграв внічию із «Агрономом» (що було успіхом для чемпіона Житомирщини), «Дністер» програв на своєму стадіоні львів'янам із містечка Миколаєва (2:3). Далі «Дністру» відступати було вже нікуди. Тому у грі із FC «VIVAD» команда із Заліщиків прагнула хоча б мінімальної перемоги. Але – тільки перемоги. І перший тайм справді видавався таким, що господарі старалися із усіх сил, а гості успішно трималися. Лише один забитий у першому таймі гол у ворота гостей ще нічого не значив, бо, як кажуть,

м'яч круглий і всілякого буває. Але якраз у другому таймі «Дністер» перетворив свій мобілізаційний настрій на перемогу у матчі у низку голів у ворота суперників. Рахунок 5:1 на користь господарів говорить сам за себе. І якраз перемога у матчі із романівчанами дозволила «дністриянам» із Заліщиків закріпитися на чолі турнірної таблиці своєї групи.

Свій наступний матч FC «VIVAD» проводить вдома проти того ж таки ФК «Миколаїв» із Львівщини. Ще рік чи два тому романівська команда легко розбиралась із футболістами Миколаєва навіть на їхньому стадіоні. Але цього річ львів'яни грають переконано і стабільно, намагаючись увійти до чільної четвірки першої групи, яка надалі розігруватиме путівку

до другої ліги першості ПФЛ. Чи мають подібні наміри футболісти FC «VIVAD», сказати важко, але теоретичні шанси у команди із Житомирщини потрапити до чільного квартету першої групи поки що є. Для цього надзвичайно важливими будуть дві наступні гри: перша – у суботу, 26 квітня, на власному стадіоні Романівської ДЮСШ. А потім ще одна гра із сусідом-суперником із Полонного. У першу неділю травня (4.05.2025 р.) романівчани поїдуть на побачення до «Колоса». Ось тут може бути «матч століття». Але все це може відбутися, якщо «VIVAD» вдома у цю суботу здолає ФК «Миколаїв». Тоді у наших хлопців відкривається очевидна перспектива на вдалий фінішний старт у чемпіонаті 2024/2025 року.

Поки що маємо нагоду запросити на стадіон Романівської ДЮСШ максимальну кількість глядачів-вболівальників. Адже правило про те, що вдома і стіни допомагають, а також оцінка глядача-вболівальника як дванадцятого гравця, зберігають свою значимість і силу. Так що в суботу – всі на стадіон! І вже потім – посадимо картоплю.

Трудові відносини під час воєнного стану в Україні: що змінилося?

Воєнний стан кардинально вплинув на всі сфери життя українців, включно з трудовою діяльністю.

Коротко і доступно про те, що Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» (№ 2136) змінив для роботодавців і працівників України, які працюють за трудовим договором.

Як укласти трудовий договір?

Роботодавці й працівники самі вирішують, чи укладати договір у письмовій формі.

На період воєнного стану допускаються строкові договори з новими працівниками, зокрема для заміни тимчасово відсутніх працівників, які в евакуації, відпустці чи втратили працездатність.

Для кого може бути випробувальний термін?

Можна встановлювати випробувальний термін для всіх працівників, у тому числі для неповнолітніх, осіб з інвалідністю, вагітних жінок, одиноких матерів із дітьми до 14 років або дитиною з інвалідністю, внутрішньо переміщених та інших осіб, яких раніше це не стосувалося.

Чи може роботодавець змінювати умови праці?

Роботодавці можуть без попередження і згоди працівників перевести їх на іншу роботу та в інше місце, якщо це необхідно для відвернення чи ліквідації наслідків бойових дій, обставин, що загрожують життю чи критичним потребам людей. Але є умови:

- на території не ведуться бойові дії (якщо ведуться, то лише за згодою працівника);

- немає протипоказань за станом здоров'я;
- оплата не нижче середньої за попередньою роботою.

Скільки тривають робочий час і відпочинок?

Нормальна тривалість робочого часу може бути збільшена до 60 годин на тиждень на об'єктах критичної інфраструктури із пропорційним збільшенням заробітної плати.

До 40 годин на тиждень – скорочений робочий час, передбачений для працівників із скороченим робочим днем на об'єктах критичної інфраструктури із пропорційним збільшенням заробітної плати.

Роботодавець визначає час початку й закінчення щоденної роботи (зміни).

Якщо раніше працівники мали відпочивати щонайменше 42 години поспіль щотижня, на період воєнного стану вихідні можуть зменшити до 24 годин.

Додатково скасовуються:

- заборона роботи у вихідні дні;
- скорочений робочий день на

- передодні святкових, неробочих і вихідних днів;
- перенесення вихідного дня, якщо святковий або неробочий день збігається з вихідним днем;
- обмеження для надурочних робіт.

Чи можуть працівники піти в щорічну оплачувану відпустку?

Так, але роботодавець може обмежити тривалість відпустки за поточний робочий рік 24 календарними днями. Роботодавець може відмовити у наданні невикористаних відпусток за попередні роки.

Також закон дозволяє відмовити у відпустці працівникам на об'єктах критичної інфраструктури. Виняток – відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до трьох років.

Водночас працівник може попросити про неоплачувану відпустку на будь-який строк – проти 15 днів на рік у мирний час. Роботодавець зобов'язаний надати працівникові, який виїхав за

кордон або набув статусу ВПО, на його вимогу відпустку без оплати до 90 днів.

Чи діють обмеження на роботу вночі й у небезпечних умовах?

Вночі не можуть працювати без їхньої згоди вагітні жінки, матері дітей до одного року, а також особи з інвалідністю, яким проти-показана така робота.

Інші жінки й працівники з дітьми за згодою можуть працювати на важких роботах, роботах зі шкідливими або небезпечними умовами праці, на підземних роботах, а також залучатися до нічних і надурочних робіт, робіт у вихідні, святкові й неробочі дні, їздити у відрядження.

Скорочений робочий час вночі скасовано.

Чи може роботодавець не виплачувати заробітну плату?

Роботодавці мають докладати максимум зусиль, щоби своєчасно виплачувати зарплату.

І хоча закон допускає порушення строків оплати внаслідок бойових дій або інших обставин непереборної сили, це не звільняє роботодавців від обов'язку виплати заробітної плати.

Вони мають зробити це одразу після відновлення діяльності.

За яких умов можна розірвати трудовий договір?

Ініціаторами звільнення можуть бути як працівники, так і роботодавці.

Працівники мають право розірвати трудовий договір негайно, якщо:

- підприємство розташоване в зоні бойових дій;

- є загроза їхньому життю і здоров'ю.

Виняток: працівники критичної інфраструктури або залучені до суспільно корисних робіт.

Роботодавцям дозволяється звільнити працівника під час тимчасової непрацездатності чи відпустки (крім відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами та відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку) – з першого дня виходу на роботу.

Важливо! Роботодавець може звільнити працівника у зв'язку з неможливістю забезпечення його роботою, визначеною трудовим договором, у зв'язку із знищенням (відсутністю) виробничих, організаційних та технічних умов, засобів виробництва або майна роботодавця внаслідок бойових дій, а також за відсутність працівника на роботі та інформації про причини такої відсутності понад чотири місяці поспіль.

Що означає призупинення дії трудового договору?

Якщо внаслідок військової агресії неможливе надання та виконання роботи, закон допускає тимчасове призупинення дії трудового договору. Трудові відносини при цьому зберігаються.

Про це роботодавець і працівник мають повідомити один одного в будь-який доступний спосіб.

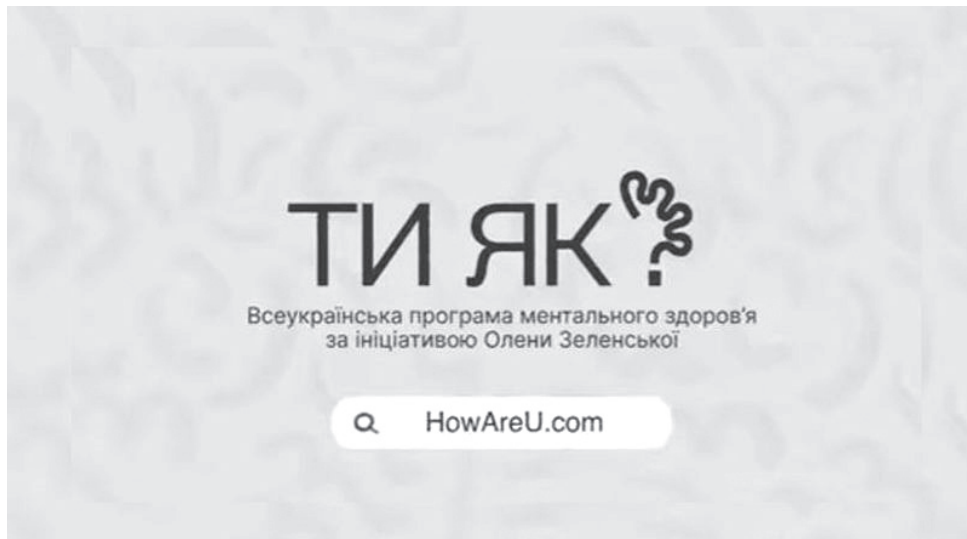
Головний державний інспектор відділу з питань праці управління інспекційної діяльності у Житомирській області Центрально-Західного міжрегіонального управління Державної служби з питань праці Аліна Ковальчук

У відповідь на запитання «ти як?» ГОЛОВНЕ – почути правду!

Віктор Першко

Тематика розмов з приводу ментального здоров'я в Україні виникла із очевидної потреби у підтримці нашого населення у драматичні часи воєнного протистояння із ворогом.

Що не кажи, а такої кількості душевних і фізичних випробувань, потрясінь і драматичних ситуацій, що виникають і чергуються із циклічною періодичністю, не знала у новітні часи жодна країна світу. З іншого боку, питання про ментальне здоров'я нації зачіпає проблематику куди ширшого рівня, аніж суто психологічні аспекти самопочуття українців з усіх усяд і в різних регіонах нашої держави. Йдеться про те, що у сфері духовній в міру того, як накопичується не лише фізична, але й психологічна втома від життя в умовах пограниччя, варто розробити і втілювати в життя якісну систему надання послуг якраз у сфері психологічної підтримки населення. Водночас йдеться про підтримку та розвиток культури піклування про ментальне здоров'я нації. І ось тут, коли ми вирішили зачепити питання про ментальне здоров'я, варто мислити більш стратегічно і комплексно. Програми на кшталт «Ти як?», «Година із психологом» та низка інших ініціатив мають на меті допомогти українцям знайти джерело сили. Джерело внутрішнє, принаймні на рівні усвідомлення і визнання власного психічного стану і хоча би приблизної оцінки ступеня його кризовості.

Піклування про ментальне здоров'я має стати звичною відповідальністю кожного. Це все правильно, і такі підходи максимальним чином мобілізують систему підтримки психологічного здоров'я населення України. Тим паче, що насправді такої цілісної і функціонально спроможної системи підтримки психологічного здоров'я в Україні ніколи не було. У так званий довоєнний час ми знали, що на Заході, у країнах Європи, у США успішно існувала давно апробована система психологічної підтримки населення. Ми знали, що там, у цивілізованому світі, у кожної людини має бути свій адвокат, свій сімейний лікар, а також – і свій психолог. Із сімейними лікарями ми начебто вже визначилися, адвокатів в Україні за минулі 30 років побільшало у десятки разів, а ось із психологами у нас

проблеми. Не сказати, що їх немає, але їх точно і категорично не вистачає. Тому піклуватися про ментальне (психологічне) здоров'я повинен кожен громадянин чи громадянка.

Але питання у тому, як, яким чином, у який спосіб. І тут поряд із лікарями-психологами на охорону ментального здоров'я мають встати органи влади. Не тільки і не стільки органи соціального забезпечення, не лише ЦНАПи, які регулюють левову частку адміністративних послуг у кожній із громад, не лише центри із інклюзії, поява яких є надзвичайно позитивним елементом у мозаїці турботи якраз-таки про ментальне (а не лише психологічне) здоров'я нації. Але маємо чітко усвідомити, що ментальність нації, як і її ментальне здоров'я, це куди ширше поняття, ніж психологічне самопочуття

населення чи турбота про потерпілого від надмірних потрясінь, бомбардувань, пожеж, поранень і контузій.

Важливо усвідомити, що ментальне здоров'я нації – це надзвичайно широкий комплекс проблем, які доводиться спостерігати, переживати і певним чином вирішувати. Адже стан ментального здоров'я наряду залежить і від соціальних негараздів, від повідомлень не лише про руйнування, про пожежі та ворожі прильоти, але й від того, як працюють наші суди, наскільки ефективною є наша правоохоронна система і т. д. Ще один аспект ментального здоров'я – соціальна справедливість і прояви її порушення. Яскравим прикладом спалахів суспільних хвилювань, які точно (і абсолютно негативно) впливають на ментальне здоров'я наших співгромадян, є наслідки кампанії декларування доходів українських посадовців, чиновників, депутатів і т. п. Соціальні і майнові розриви та поляризації у рівні доходів українців мають такі потужні деформації, вплив яких може ставати куди потужнішим, аніж вплив від повітряних тривог чи навіть ворожих прильотів. Тим паче, що прильоти – від ворогів, а тут – свої, рідні і чомусь ніяк не зникаючі проблеми. Недоліки і зловживання. І все це – за відсутності зрозумілої і правдивої, щирої і системної комунікації влади із народом. Ось тут треба шукати ключ до покращення найважливіших ділянок ментального здоров'я нації. І шукати відповідь на запитання «ти як?» мають не лише практичні психологи, психотерапевти чи фахівці із дитячої інклюзії. Це завдання куди ширшого масштабу. Втім, це вже тема окремої розмови.

Чому важливо щепитися від вірусних інфекцій

Інфекційні захворювання, що викликаються вірусами, до теперішнього часу є найбільш поширеними захворюваннями в усьому світі.

Гострі респіраторні вірусні інфекції, грип, дифтерія, кашлюк, правець, краснуха, інфекційний мононуклеоз, скарлатина, коронавірус тощо. Ці та багато інших вірусних захворювань здатні передаватися від хворої до здорової людини через повітря, тобто так званим повітряно-краплинним шляхом. У більшості випадків такими захворюваннями людина заражується при тісному контакті із вже хворою людиною чи носієм без ознак захворювання. Віруси під час розмови, кашлю, чхання потрапляють у повітря з крапельками слини або слизу, а здорова людина заражається, коли їх вдихає. Крім того, вірусні частини можуть потрапити із забруднених поверхонь на руки людини, якими вона мимоволі, непомітно для себе, може потерти очі чи носа і таким чином заразитися.

То як знизити ризик зараження вірусними інфекціями, що передаються повітряно-краплинним шляхом?

Найдієвішим способом профілактики інфекційних захворювань є вакцинація!

Чому важливо щепитися від вірусних інфекцій? Надаємо 5 відповідей:

1. Це специфічний та високоефективний колективний захист від багатьох вірусних інфекційних хвороб

Імунізація виконує два завдання: захист людини та захист суспільства. Якщо рівень охоплення населення вакцинацією становить 95–98%, хвороба не буде поширюватися. Охоплення вакцинацією формує так званий колективний імунітет, який запобігає епідемії. Також колективний імунітет захищає тих громадян, які мають протипоказання для вакцинації

2. Захист новонароджених дітей від вірусних інфекцій в перші роки свого життя

Протягом трьох-шести місяців після народження немовля має материнські антитіла, які захищають його від інфекційних захворювань. Коли материнський захист зникає, діткам вводять вакцинні препарати (антигени) для вироблення власної захисної реакції

3. Посилення дії імунної системи організма

Коли вакцина потрапляє в організм, імунна система уважно вивчає її, запам'ятовує і починає виробляти спеціальні речовини для її знищення. Ці речовини діють вибірково, у людини виробляється специфічний імунітет. Вакцина «навчає» імунну систему, готуючи її до боротьби з «повноцінною» інфекцією.

4. Довготривалий захисний механізм організму від збудників вірусних інфекцій

Деякі вакцини стимулюють розвиток імунітету з першого разу, інші доводиться вводити повторно. Це так звана ревакцинація – захід, спрямований на підтримку імунітету, виробленого попередніми щепленнями. Таким чином, потрапляючи в організм, вакцини викликають таку ж перебудову імунної системи, яка відбувається в результаті справжнього зараження хворобою

5. Користь суспільству

Загалом вакцинація приносить чисту користь суспільству. Вакцини часто відомі своєю високою рентабельністю інвестицій в охорону здоров'я, особливо з огляду на довгострокові наслідки. Дослідження показали, що співвідношення користі від вакцинації до витрат на них, може суттєво відрізнятись – від 27:1 для дифтерії/кашлюку, до 13,5:1 щодо кору, 4,76:1 стосовно вітряної віспи. Високу рентабельність інвестицій, яку приписують щепленням, полягає в зменшенні витрат уряду на лікування вірусних інфекцій та збереження здоров'я населення.

Джерело: Житомирський ОЦКПХ МОЗ України

Гороскоп на тиждень 23 квітня - 29 квітня

ОВЕН

Тиждень відкриє перед вами можливості проявити себе як лідера та наставника. Ваш авторитет буде незаперечним, а слова – вагомими.

ТЕЛЕЦЬ

Перша половина тижня супроводжуватиметься організаційними труднощами. Підприємці зможуть зайнятися масштабними господарськими заходами.

БЛИЗНЮКИ

Значних прибутків не очікується, але доходи надходитимуть регулярно. Багато представників знака присвятять час дітям, їхньою вихованню та освіті.

РАК

Сімейні питання вийдуть на перший план. Витрати передбачувані і не вийдуть за межі запланованого бюджету.

ЛЕВ

Обставини тижня вимагатимуть балансу між професійними та сімейними справами. Ви повинні вирішувати складні питання на роботі, одночасно приділяючи увагу дому та близьким.

ДІВА

У першій половині тижня можливі затримки і повторні обговорення. Однак цей період сприятливий для виправлення помилок.

ТЕРЕЗИ

Період підійде для вирішення питань, пов'язаних із нерухомістю, переїздами та господарськими справами.

СКОРПІОН

Можливі великі витрати, пов'язані із потребами дітей чи близьких людей. Стосунки із родичами вийдуть на перший план.

СТРІЛЕЦЬ

Увага буде зосереджена на дітях, а їхні потреби можуть спричинити значні фінансові вкладення. Цей же період виявиться непростим для закоханих.

КОЗОРИГ

Нарешті досягається гармонія у важливих сферах – кохання, творчість і ресурси набувають чіткості. Енергії тижня несуть інтенсивні зміни.

ВОДОЛІЙ

Це не просто насичений час, а переламний момент, коли планетарні енергії наче запрошують нас зазирнути углиб себе та вийти оновленими.

РИБИ

Це ідеальний момент, щоб закласти фундамент під важливі довгострокові починання у сферах кохання, фінансів, сім'ї та особистих цінностей.

Джерело: TCH

Смачного!

Пухка та волога паска на Великдень

Інгредієнти на дві паски: 500 г пшеничного борошна, 12 г сухих дріжджів, 50 г цукру (для тіста), 80 г цукру (для родзинок), 50 г м'якого масла (для тіста), 80 г розтопленого масла (для родзинок), 230 мл гусянки або суміші айрану та молока 1:1, 7 жовтків, 180 г родзинок, дрібка солі, 50 г борошна для вимішування тіста.

• У великій сухій мисці змішайте 500 г борошна та 12 г сухих дріжджів.

• Додайте в миску також 50 г цукру, 50 г м'якого масла, 230 мл теплої гусянки (або суміші молока та айрану у пропорції 1:1), 7 жовтків.

• Почніть вимішувати тісто спершу в мисці, а потім перекладіть масу на робочу поверхню та ретельно вимішайте його руками 15 хв, за потреби підсипаючи трішки борошна (але не більше 50 г). У результаті у вас повинно вийти однорідне, пластичне тісто, що не липне до рук.

• В окремій мисці змішайте 180 г родзинок (їх можна не запарювати, а просто промити та просушити рушником), 80 г цукру та 80 г розтопленого масла.

• Суміш родзинок з маслом та цукром руками вмісіть в тісто

(якщо у вас є планетарний міксер, краще використовувати його). Поверніть тісто в миску, накрийте рушником або харчовою плівкою та поставте підходити в тепле місце на 40-50 хв.

• Через 40-50 хв тісто повинно підрости удвічі. Злегка обімініть його руками та відділіть від усієї маси приблизно 300 г, вони знадобляться для створення декору. Решту ж тіста викладіть у форми, заповнюючи їх не більш як на 1/3 об'єму та залиште підходити в теплі ще на 40 хв. Тим часом розігрійте духовку до 165-170 градусів

(режим нагрівання «верх-низ»), а на дно духової печі поставте металеву ємність з водою.

• Коли тісто підросте у формі, прикрасьте його косами, кульками, квітами чи хрестами. За бажанням на цьому етапі можна змастити паски яєчним жовтком, але це необов'язково.

• Випікайте паски у розігрітій до 165-170 градусів духовці 30-35 хв на нижньому рівні. Дайте готовим паскам повністю охолонути до кімнатної температури, а вже потім, за бажанням, виймайте їх з форми.

Джерело: klopotenko.com

Куточок ГОРОДНИКА

Які підгодовівлі потрібні моркві, щоб отримати великі та солодкі коренеплоди

Морква, яка отримала правильний догляд навесні, перетворюється на справжню гордість городника.

Прості методи підживлення здатні змінити смак і розмір коренеплодів.

Перші добрива вносять ще до посіву, щоб підготувати ґрунт. Ґрунт, насичений поживними речовинами, створює основу для активного росту.

Ключовими елементами для моркви вважаються калій, фосфор і бор. Калій сприяє солодкості та формуванню коренеплодів, фосфор важливий для кореневої системи, а бор необхідний для правильного розвитку та запобігання розтріскуванню коренеплодів. Дефіцит цих елементів може призвести до деформації та погіршення смакових якостей.

Оптимальний графік підживлення включає чотири етапи: підготовку ґрунту, підтримку сходів, зміцнення молодих рослин і фінальне насичення перед збором врожаю.

Які кімнатні рослини навесні рекомендується пересаджувати в новий горщик

Весняна пересадка буде корисною для їхнього здоров'я та активного росту.

Весна є початком періоду активного росту для більшості кімнатних рослин. Пересадка в цей час дає їм можливість отримати свіжий ґрунт і більше місця для коренів перед початком активного росту. Пересадка – важлива процедура, яка допомагає рослинам активно рости та радувати нас своєю красою. Які квіточки особливо потребують весняної зміни місця проживання?

Насамперед пересадки потребують швидкокорослі культури, такі як фікус (особливо Бенджаміна), монстера, хлорофітум, сциндапсус, пеларгонія, папороті, калатея, дифенбахія та гібіскус. За зиму вони активно освоюють ґрунт у горщику, виснажуючи його запаси поживних речовин. Крім того, коріння цих рослин може сильно розростися і зайняти весь об'єм

Попіл – доступний засіб для збагачення ґрунту. Його розсипають між рядками або настоюють у воді, щоб отримати розчин для поливу.

Йодний розчин посилює імунітет та стимулює ріст рослин. Всього 20 крапель на відро води – важливо бути обережним з дозуванням йоду, оскільки надлишок може бути шкідливим для рослин і ґрунтових мікроорганізмів.

Курячий послід застосовують з обережністю, розбавляючи водою двічі. Концентрований склад може обпекти коріння, особливо в посушливу погоду. Зелений настій із бур'янів – екологічна альтернатива хімічним добривам. Суміш кропиви та кульбаби, що бродить, насичує ґрунт азотом.

Мінеральні комплекси використовують, якщо немає часу на приготування органіки. Важливо дотримуватися дозування, щоб не порушити баланс мікроелементів.

Перше рідке підживлення проводять при появі трьох справжніх листків. Карбамід (сечовина) є азотним добривом, що сприяє росту зеленої маси, а суперфосфат забезпечує фосфором, необхідним для кореневої системи та загального розвитку.

Завершальний етап удобрення проводять за два тижні до збору врожаю. Калійні суміші в цей період підвищують цукристість і щільність моркви.

горщика, що призводить до їхнього стиснення та уповільнення росту. Більший горщик надає корінню простір для росту, але не надто великий, щоб ґрунт не заикався через надмірну вологість.

Обов'язково варто пересадити молоді рослини, які ще активно ростуть і потребують більшого об'єму ґрунту для розвитку кореневої системи. Це можуть бути як квітучі, так і декоративно-листяні види.

Якщо одного разу ви помітили, що з горщика виглядають корені у рослини – це вірна ознака, що їй потрібна термінова пересадка. Це дуже чітка ознака того, що рослині потрібно більше місця. Інакше вона може й загинути.

Не забувайте пересадити рослини, у яких з'явилися ознаки виснаження ґрунту: уповільнений ріст, пожовтіння листя, відсутність цвітіння. Свіжий ґрунт забезпечить їх необхідними поживними речовинами та мікроелементами.

Не всі рослини потребують щорічної пересадки. Деякі рослини, особливо ті, що повільно ростуть або люблять тісні горщики, можна пересаджувати рідше, раз на 2-3 роки або навіть рідше. Наприклад сансевієрія, кактуси, аспідістра, хавортія, пахіра, юкка, кротон.

Джерело: Ukr.Media

23 КВІТНЯ середа	24 КВІТНЯ четвер	25 КВІТНЯ п'ятниця	26 КВІТНЯ субота	27 КВІТНЯ неділя	28 КВІТНЯ понеділок	29 КВІТНЯ вівторок
+ 10° + 25°	+ 13° + 23°	+ 12° + 19°	+ 10° + 14°	+ 5° + 13°	+ 5° + 16°	+ 8° + 16°
740 ТИСК, ММ	738 ТИСК, ММ	737 ТИСК, ММ	743 ТИСК, ММ	749 ТИСК, ММ	744 ТИСК, ММ	749 ТИСК, ММ

РЕКЛАМА

ДОСТАВИМО ВАШУ ПЕНСІЮ
БЕЗКОШТОВНО ОСОБИСТО В РУКИ
ЗА БУДЬ-ЯКИХ УМОВ

ДЛЯ ЦЬОГО:

- зверніться до листоноші або завітайте до найближчого відділення й заповніть відповідний бланк заяви;
- надішліть заяву разом з іншими документами до Пенсійного фонду (відправка безкоштовна) й вже за місяць одержуйте першу виплату.

УКРПОШТА
ГОЛОВНА ПОШТА КРАЇНИ

КОНТАКТ-ЦЕНТР
0 800 300 545
WWW.UKRPOSHTA.UA

КУРСИ ВОДІІВ
ВІД ТОВ «Технічний ліцей»

Категорії, які можна відкрити
A1, A, B1, B, C1, C, D1, D, BE, C1E, CE

Романівка	067-410-12-15
Романів	067-799-04-27
Миропіль	067-895-10-86
Любар	096-565-26-15
Чуднів	097-992-61-48
Житомир	067-900-02-54
	068-288-28-77
Хоршів	097-516-12-25
Коростень	067-391-89-29
Новоград-Вол.	097-554-28-16
Черняхів	097-253-60-24
Ружин	097-487-88-32
Бердичів	097-466-91-50
Андрушівка	067-410-22-60
Нова Борова	067-347-47-80
Попільня	067-946-49-66
Бердичів	097-466-91-50

КОПАЄМО, ЧИСТИМО ТА
ПОГЛИБЛЮЄМО КРИНИЦІ

380678794357
380679759461
380663478257
Іван Васильович

В наявності круги колодязні
та каналізаційні, дашки до них

БУДМАТЕРІАЛИ

м. Чуднів

- ДОШКА ПОЛОВА
- ВАГОНКА
- РЕЙКА МОНТАЖНА
- БРУС

097 745 54 59
098 410 70 17

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ В ГАЗЕТІ

НАС ЧИТАЮТЬ
10 000 РОМАНІВЧАН

ВАРТІСТЬ РОЗМІЩЕННЯ
ОГОЛОШЕНЬ:

- звичайне - 10 грн/тиж.
- жирним шрифтом - 15 грн/тиждень
- рекламний блок - 3 грн/см.кв

Відділ реклами: 067-412-89-81

(0 800 213 103)

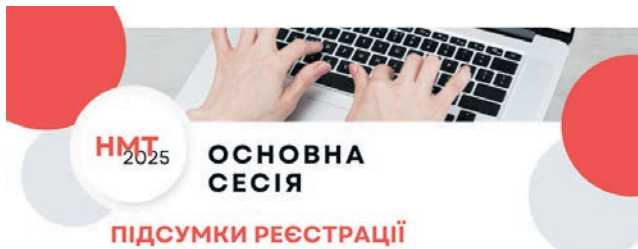
телефонуйте до контакт-центру
системи з надання безоплатної
правової допомоги

ПРАВОВА ДОПОМОГА ПОРУЧ

НМТ-2025: до чого готуватися вступникам?

Цьогоріч понад 312 тисяч учасників зареєструвалися для проходження національного мультипредметного тесту (НМТ).

З них 20 тисяч планують скласти НМТ за кордоном. Тимчасові екзаменаційні центри розгорнуть у 33 країнах, серед яких – Польща, Німеччина, Хорватія, США та Канада. Про всі особливості цьогорічного тестування розповідає Центр громадського моніторингу та контролю.

ЯК ПРОХОДИТИМЕ ТЕСТУВАННЯ?

Основна сесія триватиме з 14 травня до 25 червня. Для тих, хто не зміг взяти участь в основній сесії з поважних причин, буде додаткова сесія – з 14 до 25 липня. НМТ триватиме 4 години, під час яких вступники складатимуть чотири предмети. Між двома блоками тестування передбачена 20-хвилинна перерва.

Обов'язковими предметами є українська мова, математика та історія України. Четвертий предмет – на вибір: іноземна мова, біологія, хімія, фізика, географія або українська література. Усього учасники мають виконати: 30 завдань з української мови, 22 – з математики, 30 – з іс-

торії України, до 32 – з предмета на вибір. Історія України цьогоріч включає весь шкільний курс, а не окремі його частини, як було минулого року. «Раніше ми обмежували ці теми або сучасною історією, а в останній рік це була історія від Богдана Хмельницького та далі», – пояснила директорка Українського центру оцінювання якості освіти Тетяна Вакуленко під час брифінгу у Медіацентрі Україна.

ЩО РОБИТИМУТЬ У РАЗІ
ПОВІТРЯНОЇ ТРИВОГИ?

У разі оголошення повітряної тривоги тестування негайно зупинять, а всі учасники мають перейти до укриття. Якщо тривога триватиме понад 2,5 години, іспит можуть перенести, а учасник матиме право зареєструватися на додаткову сесію. Проте, за словами Вакуленко, багато вступників просять продовжити тестування навіть після тривалих перерв. Інструктори в таких випадках часто залишаються на пунктах по 8 годин або й довше, щоб завершити тестування у той самий день.

ЗА ЩО МОЖУТЬ АНУЛЮВАТИ
РЕЗУЛЬТАТИ НМТ?

Порушення правил поведінки під час тестування призведуть до анулювання результатів. Крім того, учасник не матиме права на повторну спробу цього року. Підставами для анулювання є списування чи підглядання в екран сусіда, розмови під час тестування, невиконання інструкцій персоналу екзаменаційного пункту, наявність мобільного телефону, смартгодинника, флешки або навіть навушників. «Анулювати результати будуть за наявності у вступника будь-яких засобів технічного зв'язку або їхніх частин. Навіть якщо в нього в кишені флешка, дротові або бездротові навушники. Працівники пункту тестування не можуть визначати, як саме цим користувалися, чи

підключали до чогось», – пояснила Вакуленко в інтерв'ю видання «Українська правда».

Виявляти потенційні порушення ще до початку іспиту допомагатимуть металозукачі. Зокрема можуть запеленгувати у кишені гаджет, про який людина просто забула. А вже під час самого тестування працюватиме відеоспостереження. Якщо інструктори або камери зафіксують порушення вже під час тесту – учасника одразу виведуть з аудиторії.

«Завжди є уповноважені фахівці Українського центру, які спостерігають за тим, що відбувається в аудиторії тестування. Це додаткова пара очей, яка допомагає інструктору і старшому інструктору. Якщо десь встановити камери неможливо, то ми застосовуємо інші заходи», – додала директорка Українського центру оцінювання якості освіти.

ЧИ ПОВЕРНУТЬСЯ ДО ЗНО
У ЗВИЧНОМУ ФОРМАТІ?

Поки в країні триває повномасштабна війна, повернення до традиційного зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) не планується. За словами Вакуленко, для Українського центру наразі принципово проводити тестування в один день. Адже величезна кількість вступників перебуває за кордоном, на тимчасово окупованих територіях або в регіонах, де тривають активні бойові дії.

«Ми не можемо створити умови для проходження НМТ в місцях їхнього перебування, тож вони мають виїхати і пройти оцінювання в інших населених пунктах. Це доволі складно логістично, дорого та пов'язане з безпековими ризиками для учасників в Україні. Якщо ми навіть хотіли б проводити НМТ у два дні, щоб надати кращий інструмент, то про 4-5 днів по три години на предмет зараз навіть не варто говорити», – наголосила Тетяна Вакуленко.

23 квітня 2025 р.
№ 10 (291)

Газета є членом
Всесвітньої газетної
Асоціації

Ідентифікатор медіа R30-02941.

Видавець – ПП «Медіа Ресурс»;
адреса: 10014, м. Житомир,
вул. Рильського, 9, каб. 407

Адреса редакції: м. Житомир,
вул. Рильського, 9, 4й пов., каб. 407

Тел.: (0412) 418-189

Директор:
Олександр Васильковський,
тел.: 0 (67) 510-50-75
alex.vasilykovskiy@gmail.com

Головний редактор:
Ольга Сидельська,
тел.: 0 (97) 470-60-17

Рекламний відділ:
Людмила Павлюк
тел.: 0 (67) 412-89-81

Редакція не несе
відповідальності за зміст
реklamних матеріалів.
Редакція може не
поділяти думку авторів
матеріалів. Передрук
матеріалів видання
повинен бути узгодже-
ний з редакцією.

Віддруковано
в друкарні «ВІД і ДО»,
м. Чернівці, вул. Заводська, 37-В.
Тел.: (050) 3763347.

Зам. наклад: 5000 прим.
Замовлення №490

Частина тиражу
розповсюджується
безкоштовно.

9 786177 234110